ئۇرىمچى قالاسنىڭ ەكى ماجلىسىنە نازار

بيىلعى "حالىق تۇرمىسى قۇرىلىسىنداعى 10 ئرى ناقتى ئىس" تۇراقتاندى

حالىق تۇرمىسىنا نازار

انار بۇلت / شينجياڭ گازەتىنىڭ ئتلشىسى **يۇي شي** 1 ـ ايدىڭ 12 ـ كۈنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. قالا تۇرعىندارىنان حالىق تۇرمىسى ناقتى سىتەرى جوننىدە اشىق ۇسىنىس ـ پىكىر جيناۋ نەگىزىندە، ئۇرىمچى قالالىق پارتكوم مەن قالالىق ۇكىمەت 99 مىڭ 36 پىكىر ـ ۇسىنىس دشىنەن 2021 ـ جىلعى حالىق تۇرمىسى قۇرىلىسىنداعى 10 ئرى ناقتى ئىستى تۇراقتاندىردى. مۇنى ئتلشى 1 ـ ايدىڭ 12 ـ كۈنى اشىلعان ئۇرىمچى قالالىق 16 ـ كەزەكتى حالىق قۇرىلتايىنىڭ 5 ـ ماجلىسىنەن ۇعىستى.

10 ئرى ناقتى ئىس جەكە ـ جەكە مىنالار: كولىك توقتاتۇ تۇراعى ينجەنەريا‌سى، كوشەلەردى رەتتەۋ ـ جونگە سالۇ ينجەنەريا‌سى، دارەتحانا توڭكەرىسى ينجەنەريا‌سى، الەۋمەتتىك قاتىناستى ىركىلىسىزدەندىرۇ ينجەنەريا‌سى، شارۋاشىلىق قۇرۇدى سۇيەمەلدەۋ ينجەنەريا‌سى، الەۋمەتتىك اۋماق زەينەتكەرلىك ينجەنەريا‌سى، ۇكىمەت سىتەرىن قولايلىلاسترۇ ينجەنەريا‌سى، قوجالىق سىتەرى ساپاسىن جوعارىلاتۇ ينجەنەريا‌سى، تىكە ساتۇدا حالىققا قولايلىلىق جاساۋ ينجەنەريا‌سى، جالپى حالىقتىق دەنە شىنىقتىرۇ ينجەنەريا‌سى.

سان ئتۇرلى حالىق تۇرمىسى ناقتى سىتەرىنىڭ تىڭعىلىقتى بلگەرىلەۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتۇ ئۇشىن، ئۇرىمچى قالالىق پارتكوم مەن قالالىق ۇكىمەت قاتىستى تاراۋلاردى مۇقيات اقىلداسۇعا كوپ رەت ۇيىمداستىرىپ، انقارۇ جوباسىن ناقتىلاندىرىپ، قارجى قاينارىن ايقىنداپ، انقارۇ ساتىلارىن اشالاپ، حالىق تۇرمىسىنا قاتىستى ئاربىر ناقتى سىتەردىڭ جاقسى سىتەلۇىنە، ناقتى سىتەلۇىنە، ونىمدىلىك جاراتۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

ۇعىسۇعا قاراعاندا، بۇل ئۇرىمچى قالاسىنىڭ ئۇرتىس 3 جىل بويى حالىق تۇرمىسىنداعى ناقتى سىتەردى اشىق جيناۋ قيمىلىن ورىستەتۇى ەكەن، جينالعان مازمۇندار ئار ۇلت بۇقاراسىنىڭ وندىرىسىمەن، تۇرمىسىمەن تىعىز قاتىستى سالالاردىڭ جۇمىستانۇ، شارۋاشىلىق قۇرۇ، قوعامدىق قاتىناستارىن ورتانۇ، قورشاعان ورتانۇ، دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق، قالا قۇرىلىسىن باسقارۇ، قالا قاتىناسى، تۇرعىن ۇيمەن قامتاماسىز ەتۇ، وقۇ ـ اعارتۇ، مادەنيەت، دەنە تاربيە، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ، قۇتقارۇ ـ كومەكتەسۇ، ازىق ـ تۇلىق حاۋىپسىزدىگى، الەۋمەتتىك حاۋىپسىزدىك، زەينەتكەرلىك قىزمەت وتەۋى، ۇكىمەت سىتەرى قىزمەت وتەۋى، حالىققا قولايلى قىزمەت وتەۋ، تاعى باسقا 17 جاقتى قامتىدى. اشىق جيناۋدا جالپى 99 مىڭ 36 نۇسقا پىكىر ـ ۇسىنىس جينالىپ، بىلتىرعى 21 مىڭ 234 نۇسقادان 3.6 ەسەدەي كوبەيدى، قالا تۇرعىندارىنىڭ ات سالسۇ مولشەرى، تاپسىرعان پىكىر ـ ۇسىنىس سانى تۇڭعىلدەي زور دارەجەدە جوعارىلادى. ساناققا الىپ، تالداۋ جاساۋ ارقىلى ئار ۇلت بۇقاراسى جالپى بەتتىك اڭىس ەتكەن، ايرىقشا كوڭىل بولگەن، شارپۇ اۋماعى كەڭ جالپىلىق سيپاتتى ماسەلەلەرگە مەڭزەس، ئبىر ـ بىرلەپ اشالاي زەرتتەۋ جۇرگىزۇ ارقىلى 2021 ـ جىلى "حالىق تۇرمىسى قۇرىلىسىنداعى 10 ئرى ناقتى ئىس" عىلمي تۇرده تۇراقتاندى.

قاتىستى ئتۇيىن

حالىق تۇرمىسى قۇرىلىسىنداعى 10 ئرى ناقتى ئىس

• كولىك توقتاتۇ تۇراعى ينجەنەريا‌سى

الەۋمەتتىك كولىك توقتاتۇ تۇراعىنان 10 مىڭ تىڭنان كوبەيتىپ، كولىك توقتاتۇ الاڭدارىن باسقارۇ اينالىمىن كۇشەيتىپ، زەردەلى كولىك توقتاتۇ ۇلگىسىن دامىتۇدى بلگەرىلەتىپ، كونە قالا رايونى، بايىرعى، كونە شاعىن اۋماق، ساۋدا اۋماعى، شيپاحانا، مەكتەپ قاتارلى وڭىرلەردە كولىك توقتاتۇ قيىن بولۇ ماسەلەسىن ئونىمدى شەشۇ جوسپارلاندى.

• كوشەلەردى رەتتەۋ ـ جونگە سالۇ ينجەنەريا‌سى

بۇكىل قالاداعى 2938 تارماق جولدا (كوشە) كوشەلەردى رەتتەۋ ـ جونگە سالۇ ينجەنەريا‌سىن جالپى بەتتىك جۇرگىزىپ، قالا اكىمشىلىك قۇرىلىمدارىنىڭ بىركەلكى بولماۋى، جول بەتىنىڭ ويلى ـ شۇڭقىر بولۇى، قورشاعان ورتا تازالىعىنىڭ تازا بولماۋى، جول شراقتارىنىڭ جارىقتاندىرۇ قۇرىلىمدارىنىڭ كونەرۇى، جەتكىلىكسىزدىگى، جەلى تورابىنىڭ ولشەمدى بولماۋى سياقتى كورنەكتى ماسەلەلەردى كۇش سالا شەشۇ جوسپارلاندى. الەۋمەتتىك اۋماق الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ قۇرىلمالارىنداعى "ولقىلىقتاردى توقتاتۇ" ارەكەتى ورىستەتىلىپ، كوشەلەردى رەتتەۋ ـ جونگە سالۇ مەن جول بويىنداعى تۇرعىندار شاعىن اۋماعىنىڭ الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ قۇرىلمالارىن جاڭالاۋ قۇرىلىسى جانە قورشاعان ورتانى ساپالىلاندىرۇ قىزمەتى ئبىر تۇتاس جوسپارلانىپ بلگەرىلەتىلىپ، قالا سايكەستى قۇرىلعىلارى كەمەلدەندىرىلىپ، الەۋمەتتىك اۋماقتىڭ، كوشە ورتاسىنىڭ دارەجەسىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۇ بلگەرىلەتىلەدى.

• دارەتحانا توڭكەرىسى ينجەنەريا‌سى

قورشاعان ورتانى قورعاۋ الەۋمەتتىك دارەتحانالارى ۇيلەسىمدى كوبەيتىلەدى. الەۋمەتتىك دارەتحانانىڭ جۇمىس اينالىمىن باقىلاۋ ـ باسقارۇ كۇشەيتىلىپ، الەۋمەتتىك دارەتحانالاردىڭ كورسەتكىش بەلگىسى كەمەلدەندىرىلىپ، قورشاعان ورتانى قورعاۋ الەۋمەتتىك دارەتحانالارىنىڭ اشلۇعا تىيىستىلەرىنىڭ مۇمكىندىگىنشە اشلۇىنا، قۇرىلعىلارىنىڭ ئبۇتىن، كەمەلدى، ورتاسىنىڭ تازا بولۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتىلەدى. سونىمەن بىرگە، حالىققا قولايلى ساقشى سىتەرى پۇنكتتەرى، قوناق ئۇي (مەيمانسارايى)، فينانس تاراۋلارى تورابتىق تۇيىندەرى ىشىندەگى دارەتحانالاردىڭ سىرتقا اشىق ۇستالۇى بلگەرىلەتىلىپ، قالا تۇرعىندارى بۇقاراسىنا اناعۇرلىم قولايلى شارت ـ جاعداي جاسالادى.

• الەۋمەتتىك قاتىناستى ىركىلىسىزدەندىرۇ ينجەنەريا‌سى

الەۋمەتتىك قاتىناس لەنياسىنان 28ىن ساپالىلاندىرىپ، رەتكە سالۇ، 8 لەنيانى تىڭنان اشىپ، 48 بەكەت ايالداماسىن قۇرۇ، الەۋمەتتىك قاتىناستىڭ باس بەكەتى مەن سوڭعى بەكەتىن جانە كولىك توقتاتۇ، كۇتىمدەۋ الاڭنان جەتەۋىن قۇرۇ، جاڭا ەنەرگيالى الەۋمەتتىك اۋتوبۇزدى تولىقتاپ ساتىپ الۇدى، تۇتاس جىلدا باسقى، سوڭعى 3 كەزەك بويىنشا اۋتوبۇزدىڭ ئدال ۇاقىتىندا جونەلتىلۇ مولشەرىن 98%كە جەتكىزۇ جوسپارلاندى.

• شارۋاشىلىق قۇرۇدى سۇيەمەلدەۋ ينجەنەريا‌سى

شارۋاشىلىق قۇرۇدى، جۇمىستانۇدى ساپالىلاندىرۇ بويىنشا ئبىر قىدىرۇ ساياساتتاردى تياناقتاندىرۇ بلگەرىلەتىلەدى، تۇتاس جىلدا تىڭنان 6000 ادامنىڭ شارۋاشىلىق قۇرۇى جۇزەگە اسىرىلىپ، 15 مىڭنان استام ادامدى جۇمىستانۇعا باستاپ، قوعامدىق جۇمىستانۇدىڭ اناعۇرلىم تولىق، اناعۇرلىم ورنىقتى، اناعۇرلىم جوعارى ساپالى بولۇى بلگەرىلەتىلەدى.

• الەۋمەتتىك اۋماق زەينەتكەرلىك ينجەنەريا‌سى

الەۋمەتتىك اۋماق زەينەتكەرلىك قىزمەت وتەۋ قۇرىلعىسىنان 94ىن تىڭنان سالىپ (وزگەرتىپ)، قوعامدانعان جۇمىس جۇرگىزۇ مولشەرىن 70%تەن اسىرىپ، نەگىزدىك زەينەتكەرلىك قىزمەت وتەۋى مەن زەينەتكەرلىك قىزمەت وتەۋىن ينفورماتسيالاندىرۇ سىناق ئتۇينى قىزمەتىن تىڭعىلىقتى بلگەرىلەتۇ جوسپارلاندى.

• ۇكىمەت سىتەرىن قولايلىلاسترۇ ينجەنەريا‌سى

اناعۇرلىم كوپ سىتەردە "دەرەۋ ئبىترۇ، ينتەرنەتتە ئبىترۇ، جاقىن ماڭدا ئبىترۇ، ئبىر رەتتە ئبىترۇ" بلگەرىلەتىلىپ، "ەڭ كوپ بولعاندا ئبىر رەت بارۇ"، "ەڭ تەز بولعاندا ئبىر رەت جەتكىزۇ" قىزمەت وتەۋى ويداعىداي سىتەلەدى. جىل ىشىندە ئبىر تۇلعالاندىرىلعان ينتەرنەت جەلىسى ۇكىمەت سىتەرى قىزمەت وتەۋى تۇعىرىنىڭ بۇكىل قالاداعى بارلىق باسقارۇ كوميتەتىندە (كوشە، اۋدل ـ قالاشق) جانە الەۋمەتتىك اۋماقتاردا (قىستاق) ورنالاستىرىلىپ قولدانىمعا ئتۇسۇى جۇزەگە اسىرىلادى، سونىمەن بىرگە ئار دارەجەلى ناقتى تۇلعالىق ۇكىمەت سىتەرى قىزمەت وتەۋى ورنىدارى ولشەمدەستىرىلەدى.

• قوجالىق سىتەرى ساپاسىن جوعارىلاتۇ ينجەنەريا‌سى

قوجالىق سىتەرىندە جۇلدىز دارەجەلى وركەنيەتتى ورىن قۇرۇ قيمىلى ورىستەتىلىپ، قوجالىق سىتەرى قىزمەت وتەۋىن باسقارۇ كاسىپورنداردىڭ قوعامدىق سەنىمدىلىك جۇيەسىنە ەنگىزىلىپ، بۇقارانىڭ رازى بولۇ دارەجەسى، سەنىمدىلىك دارەجەسى سياقتى جاعدايلارىنا نەگىزدەلە وتىرىپ، سايكەستى باسقارۇ شارالارى قولدانىلىپ، بۇكىل قالانىڭ قوجالىق سىتەرىن باسقارۇ ساپاسى مەن قىزمەت وتەۋ دەڭگەيى اناعۇرلىم جوعارىلاتىلادى.

• تىكە ساتۇدا حالىققا قولايلىلىق جاساۋ ينجەنەريا‌سى

الەۋمەتتىك اۋماق كوكونىس تىكە ساتۇ تۇيىننەن، حالىققا قولايلى سىر، قوي ەتىن تىكە ساتۇ تۇيىننەن جانە الەۋمەتتىك اۋماقتاردا كوكونىس، قوسىمشا ازىق ـ تۇلىكتەردى تىكە ساتۇ تۇيىندەرىنىڭ شەكتەۋلى باعانى انقاراتىن اۋتوماتتى ساتۇ اسپابىنان 120سىن جاڭادان قۇرىپ، قالا تۇرعىندارى قاۋىمىنىڭ نەگىزگى تۇرمىس قاجەتى تولىق قامتاماسىز ەتىلەدى.

• جالپى حالىقتىق دەنە شىنىقتىرۇ ينجەنەريا‌سى

الاڭ، سارايلاردى اشىق ۇستاۋ مەحانيزمى ورناتىلىپ، ۇكىمەت باسقارۇندا‌عى الەۋمەتتىك دەنە تاربيە ورندارىن (الاڭ ـ سارايى) اشىق ۇستاۋ قىزمەتى بلگەرىلەتىلىپ، قالا تۇرعىنى قاۋىمىنىڭ دەنە شىنىقتىرۇ قاجەتى قاناعاتتاندىرىلادى؛ "دەنە تاربيەدە حالىققا تيىمدىلىك جاساۋ كارتچكاسى" تاراتىلىپ، ئار ۇلت بۇقاراسىنىڭ دەنە تاربيە، دەنە شىنىقتىرۇ قيمىلدارىنا بەلسەنە قاتىناسۇىنا دەم بەرىلىپ، دەنە تاربيە بويىنشا تۇتىنۇ جەبەلەدى؛ جۇمىس ارالىعىنداعى (جۇمىستان بۇرىنعى) گيمناستيكا جانە كۇندەلىكتى دەنە شىنىقتىرۇ قيمىلدارى كەڭىنەن جالپىلاستىرىلىپ، باي مازمۇندى جالپى حالىقتىق دەنە شىنىقتىرۇ جارىس قيمىلدارى كەڭىنەن ورىستەتىلىپ، جالپى حالىقتىق دەنە شىنىقتىرۇعا بەلسەنە جەتەكشىلىك جاسالىپ، جالپى حالىقتىڭ سالاماتتىعى جەبەلەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

تاعى دا 30 جىل ۇزارتۇ ساياساتىن تياناقتاندىرىپ، شارۋالار سەلبەسىنىڭ كووپەراتيۋى، وتباسلىق ەگىس الاڭى سياقتى جاڭاشا اۋىل شارۋاشىلىعى شارۋاشىلىق نەگىزگى تۇلعالارىن جەدەل جەتىلدىرۇ كەرەكتىگى ورتاعا قويىلدى، بۇل ئبزدىڭ كوڭىلىمىزدى ورنىقتىردى. الداعى 5 جىلدا ئبىز 4 كاسىپتىك سەلبەسىنىڭ كووپەراتيۋىنىڭ كاسىپ سالاسى تىزبەگىن ۇزارتۇىنا جەتەكشىلىك ىستەپ، ساپالى جەم ـ ئشوپ ەگۇ اۋماعىن اناعۇرلىم كەڭەيتىپ، جاڭا تۇقىم ەنگىزىپ ۇسىرىپ، وندىرىستە، ساتۇدا كولەمدەنۇدى جۇزەگە اسىرىپ، كوپشىلىكتى سىتەيتىن ەڭبەگى، تابىتىن اقشاسى بولۇعا باستايمىز.

(انار بۇلت/ شينجياڭ گازەتىنىڭ ئتلشىسى جاۋ چۇنحۇا رەتتەگەن)

قورعانۇ باعدارناماسى

الەۋمەتتىك ورىندارداى ىندەتتەن ساقتانۇدا بىلاي ىستەگەن ئجون

انار بۇلت / شينجياڭ گازەتىنىڭ تىلشىلەرى **چاۋ جين، سۇ لۇپيىڭ** 1 ـ ايدىڭ 12 ـ كۈنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. كوكتەم مەرەكەسى تايىپ قالدى، الەۋمەتتىك ورىندارداى ىندەتتەن قالاي ساقتانۇ كەرەك؟ كاسىپورندار، ئسورىنداري ئماجلىس اشقان كەزدە نەلەرگە كوڭىل بولگەنى ئجون؟ تىلشىلەر اۋتونوميالى رايوندىق اۋرۇدان ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ ورتالىعى زارارسىزداندىرۇ، جۇعىمدالۇدى تىزگىندەۋ ورتالىعىنىڭ مەڭگەرۇشىسى ياڭ حۇڭسايعا تىلشىلىك جاسادى.

ياڭ حۇڭساي بىلاي دەدى: قىزمەتكەرلەردى باسقارۇدى كۇشەيتۇ كەرەك. الەۋمەتتىك ورىندارعا كىرىپ ـ شىققان قىزمەتكەرلەرگە ئجۇرىپ ـ تۇرۇ كودى، نۇكلەين قىشقىلىن تەكسەرۇ، دەنە تەمپەراتۇراسىن ولشەۋ ئتۇزىمىن قاتاڭ انقارۇ كەرەك. ماجلىسكە قاتىناساتىن ادام سانىن قاتاڭ تىزگىندەپ، مۇمكىندىگىنشە ينتەرنەت جەلىسى ئماجلىسىن نەمەسە بەينە ەكران ئماجلىسىن اشۇ، 50 ادامنان اساتىن قيمىل جونىندە ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ جوباسىن جاساپ، قاتىستى ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ شارالارىن قاتاڭ تياناقتاندىرۇ كەرەك.

ياڭ حۇڭساي بىلاي دەپ ەسكەرتتى: قورشاعان ورتانى باسقارۇدى كۇشەيتىپ، اۋانىڭ تازالىعىن ساقتاۋ كەرەك. ئماجلىسحانادا ياكى باسقا دا الەۋمەتتىك وڭىرلەردە تابيعي اۋا الماسترۇ نەمەسە اۋا ىعىسترعىش ورناتۇ سياقتى مەحانيكالىق اۋا الماسترۇ ئتاسلىن قولدانىپ، بولمەدە اۋانىڭ الماسۇىن ساقتاپ، اۋانىڭ الماسۇىنا، تازا بولۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ، كۇنىنە كەم دەگەندە 3 رەت اۋا الماسترۇ قاجەت. ايتالىق، شوعىرلى اۋا رەتتەگىشتەن پايدالانعاندا اۋا رەتتەگىشتىڭ جۇمىسىنىڭ قالىپتى بولۇىنا كەپىلدىك ەتۇ، جۇمىس بارىسىندا ەڭ ۇلكەن جاڭا جەل مولشەرىمەن جۇمىس جۇرگىزۇ، اۋا جەتكىزگىش سياقتى جابدىقتاردى بەلگىلى مەرزىمدە جۇۋ، زارارسىزداندىرۇ نەمەسە الماسترۇ ئتىس.

سونىمەن بىرگە، الەۋمەتتىك وڭىرلەردى تازالاۋ مەن زارارسىزداندىرۇدى كۇشەيتۇ كەرەك. تۇتقا، ليفت كنوپكاسى سياقتى قول ئجىى تيەتىن زاتتاردى ئسۇرتىپ زارارسىزداندىرۇ، تازالىق ۇيىن نەمەسە ەدەندى بۇركىپ زارارسىزداندىرۇ كەرەك، ئونىمدى حلور مولشەرى 250mg/Lنان 500mg/Lعا دەيىنگى حلورلى زارارسىزداندىرعىشتى تاڭداپ پايدالانۇعا بولادى ئارى ويداعىداي ەستەلىككە الۇ كەرەك.

ياڭ حۇڭساي بىلاي دەدى: قول تازالىعىن ويداعىداي ىستەۋ كەرەك. بارلىق وڭىرلەردىڭ كىرە بەرىسىنە، ئار قاباتتاعى ليفت اۋىزدارىنا، سۇمەن جۇۋدى قاجەت ەتپەيتىن زارارسىزداندىرۇ سۇيىقتىعىن قويۇ، الەۋمەتتىك تازالىق ۇيىنە قول جۇۋ سۇيىقتىعىن نەمەسە جۇۋدى قاجەت ەتپەيتىن زارارسىزداندىرۇ سۇيىقتىعىن قويىپ، كىرىپ ـ شىققان ادامدارىڭ قاي ـ قاشان دا پايدالانۇىنا ازىرلەۋ كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

جايشىلىقتا 2 ـــ 3 ادامنان قۇرالدى. وتباسلىق شيپاگەر كەدەي جان سانىنىڭ، ئجۇرىپ ـ تۇرۇدى قولايسىز ەرەكشە ادامدار شوعىرىنىڭ جەلىنا ئبىر رەت دەنساۋلىعىن تەگىن تەكسەرۇىنە جاۋاپتى بولۇدان سىرت، سوزىلمالى اۋرۇلارعا قارايلاسىپ، بالالاردىڭ، جۇكتى ايەلدەردىڭ ۇيىنە بارىپ قىزمەت وتەدى.

تۇيىندە سناق ەتىلگەننەن كەيىن، قىستاقتاعى 955 قىستاق تۇرعىنىنىڭ كەلىسىم جاساعان شيپاگەرى رەتىندە، بۇلبۇلگۇل ەمحانانىڭ كۇندەلىكتى قىزمەتىن ئبىر جاقتى ەتكەننەن كەيىن، كۇنى دەرلىكتەي كەلىسىم جاساعان ئتۇيىندى ادامدار شوعىرىنىڭ ۇيىنە بارىپ، اۋرۇلارىن ەمدەپ، تەكسەرۇ جۇرگىزدى.

"قان قىسىمىڭز ئالى دە جوعارى ەكەن، ۋاعىندا ئدارى ئشىڭز، تاماقتانۇدا تۇزدى از تۇتىنىڭز". 77 جاستاعى اشكەن قويشىباي قارتتىڭ ۇيىنە بارىپ امانداسقاننان كەيىن، بۇلبۇلگۇل الىپ جۇرگەن تاقتاشا كومپيۇتەرىن اشىپ، ناۋقاستىڭ حال ـ جايى ينفورماتسياسىن ەستەلىككە العاننان كەيىن، قارتقا ئدارى جازىپ بەردى. "قازىر شيپاگەرلەر ۇيگە كەلىپ اۋرۇ كورەدى، وتە جاقسى بولدى"، ـ دەدى اشكەن.

وتباسلىق شيپاگەرمەن «سالاماتتىقتى ساقتاۋ جونىندە قىزمەت وتەۋ كەلىسىمىنە» قول قويعاننان بەرى، ەمحانا اشكەنگە سالاماتتىق ارحيۋىن تۇرعىزىپ، سالاماتتىعىنا ساراپتاۋ جۇرگىزىپ، سالاماتتىق جوسپارىن جاساۋدان تىس، ۇيىنە بارىپ جاعدايىن ۇعىسىپ، جىلىنا ئبىر رەت دەنساۋلىعىن تەكسەرىپ تۇردى.

مۇنداي قىزمەت وتەۋلەردەن يگىلىكتەنگەن اشكەن ئبىر تيىن دا اقشا تولەمەيدى. بۇرشىن اۋدانداعى دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق كوميتەتىنىڭ كادرى جاۋ ينحۇا بىلاي دەدى: اۋداندىق وتباسلىق شيپاگەرلەر كەلىسىم بويىنشا قىزمەت وتەۋدە، باستىسى، نەگىزدىك الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت وتەۋ نسانداردىنا سۇيەنە وتىرىپ، بۇقارانىڭ وتباسىنا بارىپ تەگىن اۋرۇ جاعدايىن تەكسەرۇ، سالاماتتىق تاربيەسىن جۇرگىزۇ، جۇڭگوشا ئدارى ـ دارمەكتەردى پارىقتاۋ سياقتى نەگىزدىك ەمدەۋ بويىنشا قىزمەت وتەيدى.

"وتباسلىق شيپاگەر ئتۇزىمى قىستاق تۇرعىندارىنىڭ اۋرۇ كورسەتۇىنە قولايلى بولۇدان سىرت، ساتىلاي دياگنوز قويىپ، ەمدەۋدى ىلگەرىلەتۇگە دە ئتىمدى بولدى"، جاۋ ينحۇا بىلاي دەدى: مۇنداي ىستەگەندە ەمدەۋ بايلىعىن ۇنەمدەۋمەن بىرگە، بۇقارانىڭ اۋرۇ كورسەتۇ قاجەتى نەگىزىندە پارىقتى قىزمەت وتەۋمەن قامداۋعا دا بولادى.

قازىر بۇرشىن اۋدانى 65 وتباسلىق شيپاگەرى ۇجمىن قۇردى، كەلىسىم بويىنشا قىزمەت وتەۋگە 233 ەمدەۋ قىزمەتكەرى قاتىناستى، قول تەلەفون APP نەگىزگى الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ جۇيەسىندە ازاماتتىق كۇالىكتى، نەگىزگى الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ەكى كارتچكاسىن سۇيكەپ، كەلىسىم جاساۋ ئتاسلى ارقىلى جەل ساينى كەلىسىم جاسايدى، ەگىنشى ـ مالشىلار دەڭ ۇيىنە كەلىسىم جاساعان وتباسلىق شيپاگەر دەڭ بايلانىس جاساۋ كارتچكاسى قويىلادى. تۇتاس اۋداندا 42 مىڭ 936 ادام وتباسلىق شيپاگەرمەن كەلىسىم جاسادى، مۇندا كەلىسىم جاسالعان ئتۇيىندى ادامدار شوعىرى 20 مىڭ 725 ادام بولىپ، ئتۇيىندى ادامدار شوعىرىنىڭ كەلىسىم جاساۋ مولشەرى 100%، جاي ادامدار شوعىرىنىڭ كەلىسىم جاساۋ مولشەرى 43.67% بولدى.

"13 ـ بەسجىلدىق" كەزىندە بۇرشىن اۋدانى 389 ميللىيون يۋان قارجى قوسىپ، اۋدان، اۋىل، قىستاق ۇش دارەجەلى ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋ نەگىزدىك قۇرىلعى قۇرىلىستارىن كۇشەيتتى. "قازىر قىستاق ەمحانالارىنىڭ جابدىقتارى بارعان ساين كەمەلدەندى، دەنساۋلىقتى تەكسەرۇ ئبىر تۇلعالى ماشيناسى، قاندىعى قانت قۇرامىن تەكسەرۇ اسپابى، بالالاردىڭ دەنە سالماعىن ولشەۋ تارازىسى سياقتى اۋرۇ جاعدايىن تەكسەرۇ جابدىقتارى تولىق، دينامىكالىق قويۇ ئۇيى، باقىلاۋ ئۇيى، ئدارىحانا، ەمدەۋ ئۇيى سياقتىلار سالىندى"، ـ دەدى بۇلبۇلگۇل.

قىزىلتوعاي قىستاعى ەمحاناسى ئدارىحانا سىنىڭ سورەسىنە 105 تۇردەن استام ئدارى ـ دارمەك قويىلعان، مۇندا جوعارى قان قىسىمىنىڭ 20 ئتۇرلى ئدارىسى، دىابەت اۋرۇىنىڭ 5 ئتۇرلى ئدارىسى بار، قىستاق دارەجەلى ەمحانادا اۋدان دارەجەلى ەمدەۋدى قامسىزداندىرۇ سناق ئتۇينى ەمدەۋ قۇرىلمىنا كىرگىزىلگەن. قىستاق تۇرعىندارى قىستاقتان ئدارى ساتىپ العاندا ەمدەۋ قامسىزداندىرۇنىڭ ئتۇرلى ەسەپتەن كوتەرۇ ساياساتىنان يگىلىكتەنە الادى.

جاۋ ينحۇا بىلاي دەدى: قازىر بۇرشىن اۋدانى ەمدەۋ بىرلەستىگىنىڭ جاپپاي قامتۇىن ىلگەرىلەتىپ، جوعارى دارەجەلى شيپاحانالاردىڭ ماماندارىن وتباسلىق شيپاگەرلەر ۇجمىنا قاتىناسۇعا شاقىرىپ، السى ارالتقا دياگنوز قويۇ، قارا قاعازدى شوعىرلى كورۇ سياقتىلاردى ىلگەرىلەتىپ، ەگىنشى ـ مالشىلاردىڭ جاقىن ماڭنان ساپالى قىزمەت وتەۋدەن يگىلىكتەنۇىنە مۇمكىندىك جاسادى.